

Ankenævnet for Forsikring

Den 17. august 2022 blev i sag nr. 98043:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klage af 21/3 2022 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"På vegne af [klageren] klager jeg hermed over selskabets afgørelse af 7. september 2021, hvor min klient tilkendes dækning ved tab af erhvervsevne i en periode fra 2. december 2020 til 1. januar 2021. Den 7. januar 2022 påklagede jeg afgørelsen, men den 23. februar 2022 har selskabet fastholdt denne.

Det gøres gældende, at min klient har ret til dækning også efter 1. januar 2021. I det følgende sender jeg mine bemærkninger til støtte herfor.

2. Bemærkninger

Selskabet lægger i afgørelsen vægt på, at det ikke skulle være dokumenteret, at min klient har nedsat erhvervsevne med mindst halvdelen.

Hertil bemærker jeg, at min klient i forvejen arbejdede 80 % som følge af sine gener. Dertil kommer, at som forudsætning for at få seniorpension forudsættes, at man maksimalt kan arbejde 15 timer om ugen. Videre er min klients helbredsmæssige gener af en karakter, der vil hindre ham i beskæftigelse inden for ethvert erhverv.

I LÆ125 – Læge ..., d. 28/1-21, er det blandt andet anført:

'1) Diagnoser: Kendt med rygsøjlegigt (sekundær spondylarthrititis, associeret til psoriasis) samt degenerative forandringer. MR (seneste 30-10-2019), der viser mediane/venstresidige prolapper udgående fra discus C5/C6 til og med C7/Th1 samt reducerede pladsforhold i rodkanalerne på venstre side på samme niveauer. Patientens rygsøjlegigt er en kronisk tilstand der formentlig kun vil forværres med tiden. Patienten er siden ca. 2000

Ankenævnet for Forsikring

2.

98043

omplaceret til nuværende stilling der har forskellige funktioner, men har primært ikke ryg-beslastende funktioner. Patientens rygsøjleartros er en progredierende sygdom der over tid kan forværres ved selv mindste belastning samt meget stående/gående arbejde. Patienten følges desuden ved endokrinologisk afdeling grundet diabetes type 1½ med har tegn på neuropati med sovende og gå-på-vat fornemmelse i fødderne.' [min fremhævnings]

I Skema til brug for indstilling til seniorpension er det blandt andet anført:

[Klageren] har flere diagnoser, der er med til at nedsætte hans funktionsevne; gigt, psoriasis, diabetes og neuropati, grundet dysreguleret diabetes.

[Klagerens] neuropati gør, at han har en begrænset gangfunktion, ligesom hans gigt sætter begrænsninger for hans arbejde, da han oplever smerter i især rygsøjlen.

Udover ovenstående har min klient også tinnitus, hvilket også påvirker hans erhvervsevne i negativ retning. I kommunalt journalnotat af 2. marts 2021 er det blandt andet anført:

'Hvad fejler borgeren: Psoriasis udbrud, tinnitus, diabetes komplikationer, stress, højt blodtryk.

...

Uddannelse og andre arbejdserfaringer/kompetencer: Ingen uddannelse'

Min klient har således heller ikke andre færdigheder, der kan begrunde, at han skulle være i stand til at arbejde med andet i et omfang, det gør, at han ikke skulle være dækningsberettiget.

3. Sammenfatning

Ved vurderingen af, hvorvidt min klient er i stand til at oppebære indtægt, er det således afgørende,

- at han ikke har mulighed for at trække på andre områder, dvs. han alene vil kunne arbejde til ufaglært løn,
- at han i sit tidligere virke havde optimale skånehensyn og alligevel er vurderet ikke at kunne arbejde 15 timer om ugen
- at der er tale om varige og progredierende sygdomme som vil hindre ham i at arbejde inden for ethvert erhverv.

Sammenfattende gøres det således gældende, at min klient fortsat har ret til dækning ved tab af erhvervsevne.

Allerede forfaldne ydelser skal efterbetales med tillæg af renter efter FAL § 24.

Derudover skal selskabet betale advokatomkostninger efter FAL § 32, stk. 3, med 15.000 kr. + moms."

Selskabet har i brev af 19/4 2022 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagen omhandler klagerens krav på at modtage præmiefritagelse og udbetalinger for tab af erhvervsevne i perioden efter den 1. januar 2021.

Af de grunde der er anført nedenfor, er det Danica Pensions synspunkt, at klagerens erhvervsevne ikke var nedsat med mindst halvdelen senest efter den 1. januar 2021, og derfor ikke er berettiget til ydelser ved tab af erhvervsevne efter denne dato. Det er endvidere Danica Pensions synspunkt, at klageren efter omstændighederne ikke er berettiget til dækning af advokatomkostninger.

Supplerende sagsfremstilling og hovedsynspunkter

Klageren indtrådte i sin nuværende pensionsordning i henhold til firmapensionsaftalen mellem [arbejdsgiveren] og Danica Pension. Aftalegrundlaget er vedlagt klageskemaet som bilag 1.

Som anført i klageskemaet, er klageren berettiget til dækning ved tab af erhvervsevne og præmie-fritagelse, hvis klagerens erhvervsevne bliver nedsat med mindst halvdelen som følge af sygdom eller ulykke, jf. bilag 1, side 4.

Før sygemeldingen var klageren ansat som ... hos [arbejdsgiveren], og arbejdede 29 timer om ugen.

Som anført i klageskemaet, blev klageren sygemeldt den 2. september 2020 på grund af blandt andet slidgigt, psoriasis og diabetes, jf. skadeanmeldelse af 18. marts der fremlægges som bilag A. Danica Pension påbegyndte i den sammenhæng vurderingen af, om klageren var berettiget til ydelser ved tab af erhvervsevne.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne (vedlagt klagen som bilag 1), at der ved et dækningsberettiget tab af erhvervsevne sker udbetaling efter to regelsæt: 1) udbetaling efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne, og 2) udbetaling efter reglerne om længerevarende tab af erhvervsevne.

Det fremgår af betingelserne for udbetaling efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne (bilag 1, side 18):

'Et midlertidigt tab af erhvervsevnen vil sige, at den forsikrede ikke er i stand til at passe sit arbejde som hidtil i en periode. Før vi udbetaler en dækning, vurderer vi derfor erhvervsevnen ud fra det omfang, forsikrede kan passe sit arbejde – se dækningsoversigten.

Erhvervsevnen afgøres blandt andet på grundlag af en erklæring fra en læge, som vi vælger. [...]

Det fremgår videre (side 19):

'Udbetalingen starter, når den forsikredes erhvervsevne har været sat ned uafbrudt i det antal måneder, der står i dækningsoversigten (karensperioden). Vi udbetaler ikke en dækning efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne, når en af følgende betingelser gør sig gældende:

- *Den forsikrede kan igen passe sit arbejde.*
- *Det midlertidige tab af erhvervsevne har været halvandet år fra karensperiodens start.*
- *Vi vurderer, at tabet af erhvervsevne er længerevarende, og at udbetalingen kan fortsætte efter reglerne herfor.*
- *Dækningen ophører.'*

Danica Pension tilkendte den 7. september 2021 klageren udbetaling for midlertidigt tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse med tilbagevirkende kraft fra den 2. december 2020 til 1. januar 2021, jf. Danica Pensions skrivelse vedlagt klageskemaet som bilag 6.

Det er en forudsætning for den midlertidige dækning, at der efterfølgende sker en vurdering af, om tabet af erhvervsevne er blevet længerevarende. Det fremgår af betingelserne for udbetaling efter reglerne om længere tab af erhvervsevne (bilag 1, side 19):

'Når vi skønner, at den forsikredes tilstand er blevet tilstrækkelig stabil, vurderer vi, om tabet af erhvervsevnen fremover skal betragtes som længerevarende. Det er en forudsætning, at den forsikrede fortsat er sygemeldt. På baggrund af helbredsoplysninger, herunder eventuelt en erklæring fra en læge, som vi vælger, vurderer vi, om erhvervsevnen længerevarende er sat så meget ned, at der ifølge dækningsoversigten er ret til udbetaling.'

Imidlertid vurderer vi altid den forsikredes fremtidige erhvervsevne, når hans/hendes midlertidige tab af erhvervsevne har varet halvandet år. Vi kan dog vælge at udskyde vurderingen i et begrænset tidsrum en eller flere gange. I så fald fortsætter udbetalingen efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne.

Selvom den forsikrede har fået tilkendt offentlig førtidspension eller har ret til et tilbud om fleksjob, kan han/hun ikke nødvendigvis få udbetalt dækningen ved tab af erhvervsevne. Det skyldes, at reglerne for at få førtidspension og fleksjob ikke er de samme som reglerne for, hvornår man har ret til udbetaling af dækningen.'

Det fremgår videre om vurderingen af det længerevarende erhvervsevnetab (side 19):

'Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevnen fremover er længerevarende, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne.'

Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse – og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmulighed.

Derefter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Viser sammenligningen, at den forsikrede efter vores skøn højst kan tjene 1/3 fremover af en almindelig indtægt for personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet, er den forsikredes erhvervsevne sat ned med 2/3.

Når vi laver vores skøn over indtægten, vurderer vi ikke situationen på arbejdsmarkedet, og om den forsikrede vil blive i stand til at få et job med sin uddannelse.

Vi kan når som helst kræve, at den forsikrede dokumenterer, at betingelserne for udbetaling af dækningen er opfyldt. Retten til at få udbetalt efter reglerne om længerevarende tab af erhvervsevne falder væk, hvis vi vurderer, at de nævnte forudsætninger ikke længere er til stede, eller når dækningen ophører.'

Det er således afgørende for den generelle vurdering, om klageren – med behørig iagttagelse af skånebehov og andre relevante hensyn – er i stand til at oppebære en indtægt på over halvdelen

af indtægten for en person på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i samme del af landet.

Det skal imidlertid understreges, at vurderingen af klagerens erhvervsevne ikke er sammenfaldende med den vurdering, det offentlige foretager efter reglerne om eksempelvis seniorpension – der udelukkende fokuserer på helbredet i seneste ansættelse (se eksempelvis bilag 5) uden brug af job-og ressourceafklaringsforløb i andre erhverv. Det er derfor ikke afgørende, om klageren er godkendt til seniorpension.

Under hensyn til den tidsmæssige forskydning fra klagerens første sygedag, og tidspunktet for klagerens skadeanmeldelse, indeholdt Danica Pensions skrivelse af 7. september 2021 (vedlagt klageskemaet som bilag 6) tillige en vurdering af klagerens længerevarende erhvervsevnetab. Det fremgår heraf (side 2):

'[...] Efter aftale med dig, har vi derfor indhentet lægeakter fra [hospitalet], Endokrinologisk afd., Hudklinikken ... og din læge ...

Det fremgår, at du har forskellige lidelser herunder diabetes, psoriasis, tinnitus, rygsøjlegigt og forhøjet blodtryk. Din ryg er plaget af stivhed med gigtforandringer herunder prolaps med udstrålende smerter. Der er derfor skånebehov ift. arbejdsmarkedet især ift. rygbelastende arbejde.

Din læge har vurderet, at du ikke kan komme tilbage til dit hidtidige job, hvorfor du også er tilkendt seniorpension.

På det foreliggende grundlag vurderer vi, at det ikke er dokumenteret, at din generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen som følge af helbredsmæssige årsager, og du er derfor ikke berettiget til yderligere udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse). Vi anerkender at du har skånebehov, og at du formentlig har brug for nedsat arbejdstid, men det er ikke dokumenteret, at du ikke kan arbejde mindst halv tid.'

Danica Pension fastholder vurderingen i sin helhed. Som anført bestrider Danica Pension ikke, at klagerens erhvervsevne er nedsat i mindre grad. Det er imidlertid Danica Pensions synspunkt, at klageren end ikke efter reglerne for midlertidigt erhvervsevnetab er berettiget til at modtage ydelser efter den 1. januar 2021. Som anført ovenfor skal bedømmelsen fra 1. januar 2021 dog ske efter reglerne for længerevarende erhvervsevnetab.

En gennemgang af sagens sundhedsfaglige dokumentation viser, at klagerens forskellige diagnoser hverken hver for sig eller tilsammen er tilstrækkelig til at statuere et erhvervsevnetab på over halvdelen i ethvert erhverv. Det må lægges til grund, at klageren har særlige skånebehov – herunder at undgå rygbelastende arbejde som følge af rygsøjlegigten. En omlægning af arbejdsgangene efter klagerens skånebehov – eventuelt med kortere omskoling – vil imidlertid kunne forøge klagerens erhvervsevne til mere end halv tid.

Dertil kommer, at klageren tilsyneladende kun har haft én lægehenvendelse i perioden fra januar 2020 til august 2020 (umiddelbart inden sygemeldingen i september 2020), hvor klageren søgte en henvisning til specialist for behandling af psoriasis.

Endelig anfører også klagerens egen læge (vedlagt klageskemaet som bilag 4):

'- Status egen læge 01.02.2021:

Patientens rygsøjlegigt er en kronisk tilstand der formentlig kun vil forværres med tiden. Der er erfaringsmæssigt nogen effekt af konservativ behandling med fysioterapi. Patientens bevægeapparatsgener begrænser hans funktionsniveau og anbefales ikke hårdt fysisk arbejde.

Patienten vil formentlig godt kunne varetage et job der ikke er rygbelastende eller kræver stor gangfunktion.'

Dette statusnotat er i overensstemmelse med Danica Pensions vurdering af klagerens erhvervsevne. Sammenfattende er der derfor ikke grundlag for præmiefritagelse og udbetaling for tab af erhvervsevne efter den 1. januar 2021.

Danica Pension bestrider i øvrigt, at der er grundlag for dækning af advokatomkostninger i nærværende sag. For det første bør Danica Pension få medhold i klagen. For det andet er det udførte arbejde af en sådan karakter og omfang, at det ikke berettiger til den stedfundne fakturering. Klageren er således ikke berettiget til omkostningsdækning efter reglerne i forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3.

På denne baggrund fastholder Danica Pension, at klageren har modtaget samtlige ydelser han er berettiget til i henhold til aftalegrundlaget, hvorfor sagen skal afvises i sin helhed."

Klagerens advokat har i brev af 6/5 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Det er korrekt, at klagerens besøgsfrekvens hos sin læge i perioden fra januar til august 2020 har været mindre end normalt, men dette skyldes selvsagt Corona-situationen.

Statusnotatet fra klagerens egen læge den 1. februar 2021 (sagens bilag 4), forholder sig udelukkende til klagerens rygsøjlegigt og til denne specifikke lidelses betydning for hans funktionsniveau. Statusnotatet forholder sig derimod ikke til klagerens øvrige helbredsmæssige problemer. I tilslutning hertil fremlægges kommunalt journalnotat af 3. februar 2021, hvori kommunen anførte følgende vedrørende klagerens uarbejdsdygtighed, jf. bilag 9:

'Symptombeskrivelse: tinnitus, kløen, stikken i fødderne som om du går på vand, dårlig søvn, træthed, hovedpine, knuen i maven, ubehag ved lavt blodsukker (diabetes 1): kold sved, kvalme, sitren i kroppen hvis du ikke har taget insulin nok, synsforstyrrelser.

Funktionsevne arbejdsliv: Det vurderes at din arbejdsevne er påvirket indenfor arbejdsopgaver på det brede arbejdsmarked.'

I kommunens efterfølgende indstilling anførte kommunen endvidere følgende samlede socialfaglige vurdering, jf. bilag 10:

'[Klageren] har flere diagnoser, der er med til at nedsætte hans funktionsevne; gigt, psoriasis, diabetes og neuropati, grundet dysreguleret diabetes.

[Klagerens] neuropati gør, at han har en begrænset gangfunktion, ligesom hans gigt sætter begrænsninger for hans arbejde, da han oplever smerter i især rygsøjlen.

[Klagerens] egen læge vurderer ikke, at han vil kunne komme tilbage til sit seneste job som ..., da det ikke kan opfylde hans optimale skånebehov, og fordi hans gener ift. hans diagnoser generelt sætter begrænsninger.

[Klageren] vil derfor kunne indstilles til seniorpension'

Det er således ikke korrekt, når selskabet anfører i svarskriftet, at kommunen kun har vurderet klagerens arbejdssevne i forhold til hans hidtidige arbejde; Kommunen har derimod foretaget en bred vurdering af klagerens arbejdssevne og har vurderet, at den er generelt nedsat i ethvert erhverv. Ved vurderingen har kommunen i modsætning til selskabet taget behørigt hensyn til, at klageren lider af flere diagnoser, som nedsætter hans funktionsevne generelt, herunder gigt, psoriasis, diabetes, neuropati med videre. Lidelser som i sagens natur gør sig gældende i ethvert erhverv, og i øvrigt også i privatlivet.

I tilslutning hertil bemærker klageren, at han også har vejtrækningsproblemer på grund af astma og bronkitis, som han er under behandling for på lungeklinikken.

Efterfølgende er klageren endvidere den 27. november 2021 som cyklist blevet kørt ned bagfra, hvorved han kom til skade med sin skulder. Hertil kommer tinnitus med mere. Bortset måske fra skulderproblemerne, er alle de nævnte lidelser varige.

I øvrigt henviser klageren til det i klageskriftet anførte, som fastholdes."

Selskabet har i brev af 24/5 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Danica Pension bestrider, at klageren som følge af sine skavanker har et dækningsberettiget erhvervsevnetab i ethvert erhverv. Det er klageren der bærer bevisbyrden herfor, og denne bevisbyrde er ikke løftet.

Det fremlagte journalnotat fra kommunen (bilag 9) udgør alene en opremsning af forskellige symptomer og skavanker, efterfulgt af en konklusion om, at '*din [klagerens] arbejdssevne er påvirket indenfor arbejdsopgaver på det brede arbejdsmarked*'. Som anført i ankenævnssvarskriftet bestrider Danica Pension ikke, at klagerens erhvervsevne er påvirket i mindre omfang – men det fastholdes, at klageren har den fornødne erhvervsevne ved iagttagelse af relevante skånebehov, eventuelt med en kortere omskoling.

Det er ikke korrekt, når klageren anfører, at kommunens vurdering af klagerens adkomst til seniorpension (bilag 10) er udtryk for en '*bred vurdering af klagerens arbejdssevne*' og en vurdering af at erhvervsevnen er '*nedsat i ethvert erhverv*'. Tværtimod fremgår det direkte af bilaget, at vurderingen alene omhandler klagerens tidligere erhverv som ... (med belastende arbejde), ligesom vurderingen i forbindelse med seniorpension udelukkende tager afsæt i det hidtidige erhverv. Vurderingen kan derfor hverken efter sin ordlyd eller indhold udlægges til, at omhandle klagerens generelle erhvervsevne.

På denne baggrund fastholdes det derfor, at klagerens lidelser hverken individuelt eller tilsammen udgør et dækningsberettiget erhvervsevnetab, hvorfor klagen skal afvises i sin helhed."

Klagerens advokat har i brev af 15/6 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Det er en betingelse for at få bevilget seniorpension, at borgeren kun kan arbejde 15 timer vurderet ud fra sit seneste job. I den forbindelse erindrer klageren om, at han senest var ansat i en

slags skånejob som ... [hos arbejdsgiveren], hvor han på grund af nedslidning og sine sygdomme i form af dysreguleret insulinkrævende diabetes, neuropati i fødderne, gigt i nakke og ryg, stress-tinnitus og kronisk psoriasis kun arbejdede 80% af fuld tid fra han blev 60 år, og som senere gjorde det umuligt for ham at bestride sit job."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af statusattest af 28/1 2021 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"A. Sygehistorie, diagnoser, prognose. Evt. anden igangværende behandling eller andre oplysninger af betydning for sagen

1) Diagnoser: Kendt med rygsøjlegigt (sekundær spondylarthritis, associeret til psoriasis) samt degenerative forandringer. MR (seneste 30-10-2019), der viser mediane/venstresidige prolapper udgående fra discus C5/C6 til og med C7/Th1 samt reducerede pladsforhold i rodkanalerne på venstre side på samme niveauer. Patientens rygsøjlegigt er en kronisk tilstand der formentlig kun vil forværres med tiden.

Patienten er siden ca. 2000 omplaceret til nuværende stilling der har forskellige funktioner, men har primært ikke rygbelastende funktioner. Patientens rygsøjleartrit er en progredierende sygdom der over tid kan forværres ved selv mindste belastning samt meget stående/gående arbejde.

Patienten følges desuden ved endokrinologisk afdeling grundet diabetes type 1½ med har tegn på neuropati med sovende og gå-på-vat fornemmelse i fødderne.

2) Behandling af spondylartrit er primært konservativ med træning og rygøvelser. Patienten er vurderet flere gange ved videnscenter for reumatologi og rygkirurgi senest i 2017 der ikke har yderligere behandlingstiltag end ovennævnte.

Følges for diabetes type 1½ med neuropati der er sensibilitetstilstand der påvirker ens gangfunktion.

3) Nej. Patientens rygsøjlegigt er en kronisk tilstand der formentlig kun vil forværres med tiden. Der er erfaringsmæssigt nogen effekt af konservativ behandling med fysioterapi. Patientens bevægeapparatsgener begrænser hans funktionsniveau og anbefales ikke hårdt fysisk arbejde."

Af kommunalt journalnotat af 2/3 2021 fremgår bl.a.:

"Beskrivelse: BAGGRUND FOR SYGEMELDING OG ERHVERVSERFARING

Hvad fejler borgeren: Psoriasis udbrud, tinnitus, diabetes komplikationer, stress, højt blodtryk

Stillings- og opgavebeskrivelse: opsagt 31.12.2020. Du er ansat som ... som ..., du er ansat på ned-sat tid: 80% af 37 timer, skånejob.

Uddannelse og andre arbejds erfaringer/kompetencer: Ingen uddannelse. arbejds erfaringer: Dette vil blive uddybet ved næste samtale.

...

- Status egen læge 01.02.2021:

Patientens rygsøjlegigt er en kronisk tilstand der formentlig kun vil forværres med tiden. Der er erfaringsmæssigt nogen effekt af konservativ behandling med fysioterapi. Patientens bevægeapparatsgener begrænser hans funktionsniveau og anbefales ikke hårdt fysisk arbejde.

Patienten vil formentlig godt kunne varetage et job der ikke er rygbelastende eller kræver stor gangfunktion.

- Status Hudklinikken ... 16.11.2020: psoriasis vulgaris og prognosen er en kronisk sygdom i huden, som man ikke bliver helbredt for, men som kan være mere eller mindre aktiv, ligesom man typisk ser det ved kroniske sygdomme. Skånebehovene er lidt svarere at udtale sig om, men det er dog et faktum, at psoriasis kan blusse op på psykisk belastende tidspunkter i livet.

Det er svært med sikkerhed at udtale sig om tidshorisont for genoptagelse af job på fuld tid.

Der er konstateret slidgigt grundet arbejdsskade, via egen læge, du har ondt i nakken hvis du overbelaster, dette kommer en gang imellem.

Du er i behandling for psoriasis ved: Hudlægerne ...

Du er i behandling for diabetes og neuropati ved: [hospitalet] endokrinologisk afd.

Du lider af tinnitus, du har høreapparat, der er pågår ingen behandling.

...

BEGRUNDELSE FOR UARBEJDSDYGTIGHED

Symptombeskrivelse: tinnitus, kløen, stikken i fødderne som om du går på vand, dårlig søvn, træthed, hovedpine, knuen i maven, ubehag ved lavt blodsukker (diabetes 1): kold sved, kvalme, sitren i kroppen hvis du ikke har taget insulin nok, synsforstyrrelser.

Funktionsevne arbejdsliv: Det vurderes at din arbejdssevne er påvirket indenfor arbejdsopgaver på det brede arbejdsmarked.

Funktionsevne privatliv: Din partner hjælper dig meget med det huslige.

Samlet vurdering af uarbejdsdygtighed jf. sygedagpengelovens § 7, stk. 1-5.

Du vurderes fuldt uarbejdsdygtig jf. sygedagpengelovens § 7, stk. 4 pga. diabetes, tinnitus og stress, da du fortsat pga. dårlig søvn, kan ikke gå langt, kløen, træthed, udmattet, stikken i fingrene, ikke er i stand til at varetage dit arbejde som ..., der kræver udholdenhed og koncentration. Der er lagt vægt på dine og lægelige oplysninger.

REVURDERING/FORLÆNGELSE: Sygedagpengene er en kortvarig ydelse, som skal revurderes efter 22 uger. Det betyder, at vi inden den 31.03.2021 skal have taget stilling til om der fortsat er ret til sygedagpenge."

Af kommunens skema til brug for indstilling vedr. ansøgning om seniorpension fremgår bl.a.:

"Opklarende spørgsmål vedr. LÆ125 af d. 28/1-21

Ja ud fra hvad [klageren] oplyser ift. til han arbejdsfunktion vurderes det at han ikke vil kunne varetage sit tidligere job. Som anført flere gange har patienten flere bevægeapparatsgener der begrænser ham fysisk samt dysreguleret diabetes med bl.a. neuropati der begrænser hans gangfunktion.

Samlet socialfaglig vurdering:

[Klageren] har flere diagnoser, der er med til at nedsætte hans funktionsevne; gigt, psoriasis, diabetes og neuropati, grundet dysreguleret diabetes.

[Klagerens] neuropati gør, at han har en begrænset gangfunktion, ligesom hans gigt sætter begrænsninger for hans arbejde, da han oplever smerter i især rygsøjlen.

[Klagerens] egen læge vurderer ikke, at han vil kunne komme tilbage til sit seneste job som ..., da det ikke kan opfylde hans optimale skånebehov, og fordi hans gener ift. hans diagnoser generelt sætter begrænsninger.

[Klageren] vil derfor kunne indstilles til seniorpension."

Af kommunens brev af 11/3 2021 fremgår bl.a.:

"Du har fået tilkendt seniorpension

Kære [klageren]

Du er blevet tilkendt seniorpension fra den 1. april 2021. Din pension vil blive udbetalt bagudrettet, den første udbetaling er den 29. april 2021.

Hvad ligger til grund for afgørelsen?

Vi har vurderet, at din arbejdssevne er nedsat til maksimalt 15 timer om ugen i forhold til dit seneste job. Vi har i vores vurdering lagt vægt på:

- Oplysninger fra atp
- Oplysninger vedrørende dit seneste job
- Lægelige oplysninger fx status fra den 28/1-21 LÆ125"

Af klagerens skadeanmeldelse af 18/3 2021 fremgår bl.a.:

"Hvad var din arbejdstid jf. din kontrakt, før du blev uarbejdsdygtig? Deltid

Arbejder du deltid grundet helbredsmæssige årsager? Nej

...

Angiv timeantal eksklusiv frokost: 29

...

Hvornår mærkede du de første symptomer på sygdommen/lidelsen? 2000

...

Har du fået en diagnose på din tilstand/sygdom? Ja

Hvad er diagnosen Slidgigt, psoriasis, diabetes 1

Beskriv venligst de helbredsmæssige gener, din tilstand/sygdom giver dig:

Nedsat funktionsevne gang, smerter i rygsøjle nakke, neuropati i fødder, tinnitus, hovedpine, dårlig søvn, smerter i knæ fødder og hænder, dysreguleret diabetes 1,5

Har andre sygdomme indflydelse på din nuværende tilstand? Ja

Hvilken/hvilke? Angiv også, hvornår de opstod:

Lavt stofskifte, højt blodtryk

Hvornår var din første sygedag? 02.09.2020"

Af dækningsoversigten af 1/1 2019 fremgår bl.a.:

Hvis du mister din erhvervsevne

	Procent af løn	Udbetaling i kroner
Årlig udbetaling		
Hvis din erhvervsevne bliver nedsat med mindst halvdelen som følge af sygdom eller ulykke, udbetaler vi maksimalt årligt	50,0	182.658

Udbetalingen begynder tidligst 3 måneder efter, at erhvervsevnen er sat ned, og varer længst til 2023 (67 år).

Det er aftalt med din arbejdsgiver, at din udbetaling ved tab af erhvervsevne fra det tidspunkt, hvor din erhvervsevne er sat ned, mindst bliver pristalsreguleret. Hvis din erhvervsevne var sat ned, inden aftalen om de særlige vilkår blev indgået, så gælder de særlige vilkår ikke for dig. De særlige vilkår bortfalder, hvis vi opsiges dem, eller hvis du fratræder stillingen hos din arbejdsgiver.

Dækningen er en skadeforsikring i livsforsikringsselskabet. I forsikringsbetingelserne kan du se, hvad dette betyder for dækningen.

...

Fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse)

Hvis din erhvervsevne bliver nedsat med mindst halvdelen inden 01.08.2023, bliver du efter tre måneder fritaget for at indbetale til pensionsordningen. Din pensionsordning fortsætter, som om du stadig indbetalte til den.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Dækning ved tab af erhvervsevne

Du kan her læse, hvilke regler der gælder for dækning ved tab af erhvervsevne.

Før vi udbetaler dækning ved tab af erhvervsevne

Vi udbetaler dækningen ved tab af erhvervsevne, hvis følgende betingelser er opfyldt.

- Den forsikrede har enten midlertidigt eller længerevarende mistet sin erhvervsevne på grund af sygdom eller en ulykke. Du kan se, hvad forskellen er på et 'midlertidigt' og et 'længerevarende' tab af erhvervsevne i afsnittene 'Når den forsikrede har et midlertidigt tab af erhvervsevne' og 'Når den forsikrede har et længerevarende tab af erhvervsevne'.
- Tabet af erhvervsevne er så stort i hele karensperioden, at det efter karensperiodens udløb giver ret til en udbetaling - se dækningsoversigten. Karensperioden starter tidligst, når den forsikrede første gang behandles af en læge.
- Forsikringen er i kraft i hele karensperioden.
- Den forsikrede mister erhvervsevnen og er berettiget til at få udbetalt dækningen i perioden, fra dækningen træder i kraft, til den ophører - uanset årsagen.

...

Når den forsikrede har et midlertidigt tab af erhvervsevne

Et midlertidigt tab af erhvervsevnen vil sige, at den forsikrede ikke er i stand til at passe sit arbejde som hidtil i en periode. Før vi udbetaler en dækning, vurderer vi derfor erhvervsevnen ud fra det omfang, forsikrede kan passe sit arbejde - se dækningsoversigten.

Erhvervsevnen afgøres blandt andet på grundlag af en erklæring fra en læge, som vi vælger. Vi udbetaler kun dækning ved et midlertidigt tab af erhvervsevne, hvis den forsikrede har haft arbejde inden for det sidste år før den 1. sygedag - eller skadedagen, hvis tabet af erhvervsevnen skyldes en ulykke.

...

Vurdering af om tabet af erhvervsevne er længerevarende

Når vi skønner, at den forsikredes tilstand er blevet tilstrækkelig stabil, vurderer vi, om tabet af erhvervsevnen fremover skal betragtes som længerevarende. Det er en forudsætning, at den forsikrede fortsat er sygemeldt. På baggrund af helbredsoplysninger, herunder eventuelt en erklæring fra en læge, som vi vælger, vurderer vi, om erhvervsevnen længerevarende er sat så meget ned, at der ifølge dækningsoversigten er ret til udbetaling.

Imidlertid vurderer vi altid den forsikredes fremtidige erhvervsevne, når hans/hendes midlertidige tab af erhvervsevne har varet halvandet år. Vi kan dog vælge at udskyde vurderingen i et begrænset tidsrum en eller flere gange. I så fald fortsætter udbetalingen efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne.

Selvom den forsikrede har faet tilkendt offentlig førtidspension eller har ret til et tilbud om fleksjob, kan han/hun ikke nødvendigvis fa udbetalt dækningen ved tab af erhvervsevne. Det skyldes, at reglerne for at fa førtidspension og fleksjob ikke er de samme som reglerne for, hvornår man har ret til udbetaling af dækningen.

Når den forsikrede har et længerevarende tab af erhvervsevne

Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevnen fremover er længerevarende, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne.

Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse - og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmulighed.

Derefter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Viser sammenligningen, at den forsikrede efter vores skøn højst kan tjene 1/3 fremover af en almindelig indtægt for personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet, er den forsikredes erhvervsevne sat ned med 2/3.

Når vi laver vores skøn over indtægten, vurderer vi ikke situationen på arbejdsmarkedet, og om den forsikrede vil blive i stand til at fa et job med sin uddannelse.

Vi kan når som helst kræve, at den forsikrede dokumenterer, at betingelserne for udbetaling af dækningen er opfyldt. Retten til at få udbetalt efter reglerne om længerevarende tab af erhvervsevne falder væk, hvis vi vurderer, at de nævnte forudsætninger ikke længere er til stede, eller når dækningen ophører.

Når den forsikrede er egnet til omskoling

Når vi vurderer den forsikredes tab af erhvervsevne, inddrager vi et skøn af, om den forsikrede er egnet til omskoling, og om en omskoling forventes at betyde, at den forsikrede kan tjene så meget, at han/hun ikke har et længerevarende tab af erhvervsevne - ligesom det er beskrevet i forri-

ge afsnit. Når vi vurderer den forsikredes tab af erhvervsevne, tager vi ikke hensyn til situationen på arbejdsmarkedet, og om den forsikrede vil være i stand til at få et job efter omskolingen, der svarer til hans/hendes uddannelse.

Hvis vi anser, at den forsikrede er egnet til omskoling, er der ikke ret til dækningen, da erhvervsevnen i så fald ikke er sat tilstrækkeligt ned. Undtagelsesvis kan vi efter et konkret skøn dog indgå en skriftlig aftale med den forsikrede om, at han/hun får udbetalt en nedsat dækning under omskolingen. Den nedsatte udbetaling er betinget af, at den forsikrede opfylder vilkårene i aftalen."

Nævnet udtaler:

Klageren – som er født i 1950'erne – blev sygemeldt den 2/9 2020 på grund af blandt andet slidgigt, psoriasis og diabetes. Han blev opsagt fra sit arbejde med fratræden den 31/12 2020. Klageren blev i kommunalt regi tilkendt seniorpension fra den 1/4 2021. Selskabet har på midlertidigt grundlag ydet præmiefritagelse og udbetalt erhvervsevnetabsydelse fra 2/12 2020 til 1/1 2021, hvor klageren har fratrådt sin stilling. Selskabet har afvist at udbetale helbredsbetingede ydelser, idet klagerens generelle erhvervsevne ikke vurderes nedsat med mindst halvdel.

Klageren ønsker at få erhvervsevnetabsydelse fra 1/1 2021, idet hans helbreds-mæssige gener hindrer ham i beskæftigelse inden for ethvert erhverv. Han har oplyst, at han har arbejdet 80 % inden sygemeldingen som følge af sine gener, hvor skånehensynene har været optimale, og at kommunen – der har foretaget en bred vurdering af arbejdsevnen – efter sygemeldingen har vurderet, at han ikke vil kunne arbejde mere end 15 timer om ugen i sit hidtidige erhverv. Han har anført, at han alene vil kunne arbejde til ufaglært løn, og at der er tale om varige og progredierende sygdomme. Han har oplyst, at besøgsfrekvens hos lægen i perioden fra januar til august 2020 har været mindre end normalt på grund af Corona-situationen. Han har oplyst, at han også lider af vejrtrækningsproblemer på grund af astma og bronkitis, og at han den 27/11 2021 som cyklist blev kørt ned bagfra, og at han kom til skade med skulderen. Han kræver videre dækning af advokatomkostninger med 15.000 kr. inklusiv moms.

Selskabet har anført, at bedømmelsen skal ske i henhold til reglerne om længerevarende erhvervsevnetab, og at klagerens forskellige diagnoser – hverken hver for sig eller tilsammen –

ikke er tilstrækkelige til at statuere et erhvervsevnetab på mindst halvdelen i ethvert erhverv. Klageren har den fornødne erhvervsevne ved iagttagelse af relevante skånebehov, eventuelt med en kortere omskoling. Selskabet har anført, at vurderingen af klagerens erhvervsevne ikke er sammenfaldende med den vurdering, som det offentlige foretager efter reglerne om seniorpension, der udelukkende fokuserer på helbredet i seneste ansættelse.

Det fremgår af statusattest af 28/1 2021 fra klagerens egen læge, at "kendt med rygsøjlegigt (sekundær spondylarthritis, associeret til psoriasis) samt degenerative forandringer. MR (seneste 30-10-2019), der viser mediane/venstresidige prolapser udgående fra discus C5/C6 til og med C7/Th1 samt reducerede pladsforhold i rodkanalerne på venstre side på samme niveauer. Patientens rygsøjlegigt er en kronisk tilstand, der formentlig kun vil forværres med tiden. Patienten er siden ca. 2000 omplaceret til nuværende stilling, der har forskellige funktioner, men har primært ikke rygbelastende funktioner. Patientens rygsøjleartrit er en progredierende sygdom der over tid kan forværres ved selv mindste belastning samt meget stående/gående arbejde. Patienten følges desuden ved endokrinologisk afdeling grundet diabetes type 1½ med har tegn på neuropati med sovende og gå-på-vat fornemmelse i fødderne. ... Patientens bevægeapparatsgener begrænser hans funktionsniveau og anbefales ikke hårdt fysisk arbejde".

Af kommunalt journalnotat af 2/3 2021 fremgår det, at klageren har "psoriasis udbrud, tinnitus, diabetes komplikationer, stress, højt blodtryk. Stillings- og opgavebeskrivelse: opsagt 31.12.2020. ..., du er ansat på nedsat tid: 80% af 37 timer, skånejob. ... Patienten vil formentlig godt kunne varetage et job der ikke er rygbelastende eller kræver stor gangfunktion. ... BEGRUNDELSE FOR UARBEJDSDYGTIGHED. Symptombeskrivelse: tinnitus, kløen, stikken i fødderne som om du går på vand, dårlig søvn, træthed, hovedpine, knuen i maven, ubehag ved lavt blodsukker (diabetes 1): kold sved, kvalme, sitren i kroppen, hvis du ikke har taget insulin nok, synsforstyrrelser. Funktionsevne arbejdsliv: Det vurderes at din arbejdssevne er påvirket indenfor arbejdsopgaver på det brede arbejdsmarked. ... Du vurderes fuldt uarbejdsdygtig jf. sygedagpengelovens § 7, stk. 4 pga. diabetes, tinnitus og stress, da du fortsat pga. dårlig søvn, kan

ikke gå langt, kløen, træthed, udmattethed, stikken i fingrene, ikke er i stand til at varetage dit arbejde som ..., der kræver udholdenhed og koncentration".

Det fremgår af kommunens skema til brug for indstilling vedrørende ansøgning om seniorpension, at "[Klageren] har flere diagnoser, der er med til at nedsætte hans funktionsevne; gigt, psoriasis, diabetes og neuropati, grundet dysreguleret diabetes. [Klagerens] neuropati gør, at han har en begrænset gangfunktion, ligesom hans gigt sætter begrænsninger for hans arbejde, da han oplever smerter i især rygsøjlen. [Klagerens] egen læge vurderer ikke, at han vil kunne komme tilbage til sit seneste job som ..., da det ikke kan opfylde hans optimale skånebehov, og fordi hans gener ift. hans diagnoser generelt sætter begrænsninger. [Klageren] vil derfor kunne indstilles til seniorpension".

Det fremgår af skadeanmeldelsen af 18/3 2021, at klageren inden sygemeldingen arbejdede deltid med 29 timer om ugen eksklusiv frokost, og at han ikke arbejdede deltid på grund af helbreds-mæssige årsager.

Af dækningsoversigten fremgår det, at der udbetales ydelser ved nedsat erhvervsevne samt ydes præmiefritagelse, når klagerens erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klagerens erhvervsevne pr. 1/1 2021 er nedsat med mindst halvdelen. Selskabet skal derfor yde dækning i henhold til aftalegrundlaget.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren har en række alvorlige diagnoser, der på hver sin måde er med til væsentligt at nedsætte hans funktionsniveau, og at flere af klagerens lidelser vurderes at være progredierende. Klageren lider blandt andet af gigt, psoriasis, diabetes og neuropati på grund af dysreguleret diabetes.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren har betydelige skånehensyn i forholdt til det brede arbejdsmarkedet, herunder skånehensyn i forhold til rygbelastende arbejde og begrænset

Ankenævnet for Forsikring

16.

98043

gangfunktion. Af kommunalt journalnotat af 2/3 2021 fremgår det, at klagerens gener generelt sætter begrænsninger. Nævnet må lægge til grund, at klageren har begrænset udholdenhed og koncentration.

Nævnet har tillige lagt vægt på, at det af kommunalt journalnotat af 2/3 2021 fremgår, at klageren ikke er i stand til at varetage sit hidtidige job på grund af generne, og at klagerens arbejds-
evne er nedsat til maksimalt 15 timer om ugen i sit hidtidige job.

Nævnet har videre lagt vægt på klagerens alder, og at en (kortere) omskoling ikke forekommer realistisk, henset til klagerens alder og uddannelsesniveau.

Nævnet bemærker, at klageren er blevet tilkendt seniorpension med virkning fra 1/4 2021.

Det, som selskabet i øvrigt har anført – herunder om klagerens hidtidige timetal – kan ikke føre til andet resultat. Nævnet bemærker, at klageren blev opsagt under sin sygemelding, og at klageren stadig lider af en række alvorlige sygdomme, hvorfor klageren hidtidige arbejdskapacitet ikke kan tillægges afgørende betydning.

På baggrund af sagens udfald finder nævnet, at selskabet skal dække klagerens rimelige og nødvendige advokatomkostninger forud for sagens indbringelse for nævnet, jf. herved forsikrings-aftalelovens § 32, stk. 3. Nævnet bemærker, at det følger af nævnets vedtægter § 23, stk. 3, at en part som udgangspunkt ikke betaler omkostninger til den anden i forbindelse med sagens behandling i nævnet. Nævnet finder, at selskabet skal dække klagerens udgifter til advokat med 5.000 kr. plus moms.

Som følge heraf

Ankenævnet for Forsikring

17.

98043

b e s t e m m e s :

Selskabet, Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab, skal anerkende, at klagerens erhvervsevne efter den 1/1 2021 er nedsat med mindst halvdelen. Forfaldne ydelser forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24. Selskabet skal videre dække klagerens udgifter til advokat med 5.000 kr. plus moms.

Klagegebyret tilbagebetales.

Peter Thønnings